

SZARVAS ÉS VIDEKE

TARSAI MI és SZÉPIRODALMI HETILAP.

Megjelen hetenkint egyszer, vasárnap
Előfizetési ár:
 Egész évre 5 frt -- kr.
 Félévre 2 frt 50 kr.
 Negyedévre 1 frt 25 kr.

BEREKSZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
 Városház és nagytemplom utca sarkán hova
 a lap szellemi részét illető közlemények és
 előfizetési pénzek küldendők.
 Kéziratok nem adatnak vissza.

Előfizetéseket és hirdetéseket elfogad helyben
 SÁMUEL A. LAPTULAJDONOS.
 Ugyanitt egyes számok is kaphatók.
Egyes szám ára 10 kr.
 Hirdetések és nyilatkoztatások közlemények jutányos
 áron vétnek fel.

Baross-szobor.

Felhívás a hazai közönséghez

Baross Gábor emléksobrára leendő
 adakozásra.

Baross Gábor elhunyt miniszter emlék-szobrára készül a hálás nemzet adományait összehordani. A gyűjtés eszközlésére a kereskedelmi és iparkamarák vállalkoztak s ök bocsátották ki a gyűjtő íveket, melyekből szerkesztőségünkhöz is küldöttek egy példányt azon kérelemmel, hogy annak közlésével egyidejűleg adakozásra hívjuk föl városunk közönségét.

Szíves készséggel teszünk eleget e kérésnek és hisszük, hogy városunk áldozatkész közönsége teljesen átérezve azt, hogy mily végtelen hálára van kötelezve az egész nemzet Baross Gábor nagy emléke iránt, nem fog késni adományaival is kifejezést adni a nagy férfi iránti hálájának és kegyeletének.

A felhívás, mely Jókai Mór tollából való, következőleg hangzik:

Érc-szobrot annak, a ki életében is érc volt!

Mintája az igaz férfinak, a hazatinak, a kormányférfinak.

Kinek alkotását hirdeti vas és arany.
 A ki Magyarországot önmagához közel hozta.

A ki a honi ipart és kereskedelmet saját piedestáljára állította.

A ki vaskaput tört Dunánknak, aranykaput építtetett Finnénknak.

Baross Gábor szobra legyen az utókor előtt látható jelvénye a munka megdicsőítésének.

A néptömeg filléreiből gyűljön össze az éretömeg, mely szobrát alkotni fogja.

A hatalmas alak, ki életében, mint Atlasz, hordozta vállán hazáját, hordozza azt ez ércszobor alakjában is az idők végtelenségig!

*

E felhívással fordulunk a nemzethez, Baross Gábor emlékének méltó megörökíthetése végett.

A nemzethez, mely életében annyi ragaszkodással viseltetett iránta, halálában mélyen gyászolta, hogy fel állíthassuk lehetőleg mielőbb a fő- és székváros keleti vas-pályaháza előtti diszes téren azon férfi érc-szobrát, kinek nagy alkotásai között leg-

nagyobb mégis csak a hazai közlekedésügy ujjíteremtése vala.

A szoborra szánt adományok az aradi kereskedelmi és iparkamarához küldendők, mely kezelésüket magára vállalni szíves volt.

Budapest 1892. október hó 15-én

Vasary Kolozs,

Magyarország hercegprimása, mint a Baross-szobor bizottság védnöke.

Brázay K. Br., Podmánczy Fr., Wahrmann M. a szoborb. aleln. a szoborb. eln., a szoborb. aleln.

J. Virág Béla. Sztéryni J. Tordai Kádár K. a szoborb. jegyzői.

A lapunkhoz küldendő adományokat köszönettel fogadjuk és hirlapilag nyugtázzuk.

Még egy pár szó a gyermekconcertek kérdéséhez.

— Viszonzás a válaszokra. —

Örömmre szolgál, hogy köznevelésünk ferde kinövéséi ellen a jellem képzés érdekében történt igénytelen felszólalásom olvasókra talált. Hogy a józan paedagogiai elvek a divat által megrontott izlésnek is tetszésére legyenek, azzal a világot sem kecség-

TÁRCSA:

Régi dal.

*Ölelgetsz ismét forró szenvedélylyel,
 Reszket valóm ha nyugszol karjaimban!
 Szeretlek én, szeretlek, újra mondom,
 Susogja ajkam is, bár álmaimban.*

*Csak álmaimban, mert ha találkozunk,
 Szívem bár akkor is csak érted dobban:
 El kell fordítanom arcomat tőled,
 Nem ismerhetlek, nem, csak álmaimban,*

*Miért is nem születtem én szegénynek,
 Kastély helyett mért nem kunyhó lakom:
 Szabad von, akkor tégedet szeretnem,
 Ébren is úgy, mint most csak álmodom.*

Troubadour.

Az 1848—49-iki országos ereklyetár.

„El ne feledd a mezőt,
 A hol érted a bátrak elestek.“

Ezt a verset dicső Vörösmartink fordította angolból és tette közzé az ötvenes évek elején: és akkor mindenki tudta, hogy kinek szól és mit jelent ez?

Olyan sor ez, hogy keretbe kellene foglalni, hogy minden magyar ember szobája falára függessze föl örökös figyelmeztetőül.

Mert lehet valaki a főnálló törvényes alap becsületes hiva, az uralkodó háznak, a monarchiának legtántoríthatlanabb védője, lelkesedhetik a királyért, híven, hogy Ferencz József érdemesebb arra, mint Mátyás óta bármely előde; de nincsen olyan ár, a miért szabad volna föladni a 48—49-iki küzdelem emlékét; mert viszont ez a küzdelem képezi négy század óta lefolyt életünk, sőt talán egész történetünk legdicsőteljesebb korszakát.

Mert illő hála és kegyelet Bethlen, Bocskay, Thököly, Rákóczy neveinek, de mindezek diadalmi nem voltak teljések. Egyedül csak a 48—49-iki mérkőzés bizonyította be, hogy erősebbek vagyunk Ausztriánál.

És ha, mert ennek el kell következni valamikor, tán közelebb, egy nagy nemzetközi háború után, e monarchiában nemesak a politikai, de a katonai vezetés is a mi kezünkbe kerül: ennek a szerencsés, természetes fordulatnak is a 48-iki cselekvés tette le az alapját. Ebből a fölfogásból indulva ki hiszem én, hogy eme fényes korszak emlékének művelése egyáltalán nincs ellentétben az uralkodó ház iránt elvállalt kötelezettségünkkel.

Biztató tünetnek tartom annál fogva, hogy az ifjabb nemzedék ez idők kultuszának mintegy állandó templomot igyekszik emelni, összegyűjtve az erre vonatkozó emléktárgyakat.

Sokszor eszembe jut egy hajdani gazdasági szaklapunk remek jelszava:

„Hozzunk mezőgazdaságunkba helyes arányokat.“

Helyes arányokat! Igenis ez elvet kell szembe előtt tartania a leggazdagabb népeknek, de annál inkább a szegényebbeknek.

Ne szórjuk ki a mi kevés pénzünk van a fölöslegesre vagy a kevésbé sürgősre. Tartsunk helyes egymásutánt abbau, mi a

tettem magamat. Hiszen a rossz fog is fáj, ha húzni akarják, De hogy e cikk hatásán éppen gyakorlati neveléssel foglalkozó szakferfiak körében verjen oly hullámot, hogy közülök egyik kiválva, apológiát írjon a nevelés csodabogarái mellé, s magas álláspontjáról elfogultnak nevezze a divatkör-ságban úszni nem akaró cikkirót: arra alig számítottam, s nem kis mértékben lepett meg.

Nincs oly tárgy, mely — ha Minerva agyában szülemlik, s a Dumas tollából kerül is a nyilvánosság elé, — a kritikának ki ne legyen téve; itélni joga van mindenkinek saját felfogása szerint, s én mindig tudom respektálni az ellenvéleményt. De ez esetben, bocsánat őszinteségemért, semmiképen sem tudom magammal elhitetni, hogy t. elvi ellenfelem tollát benső meggyőződés vezette, s úgy nézem az egész védiratot, mint tagadhatlanul nagy elmeelű, jobb ügyhöz méltó meggyőző erővel tréfaperczben megírt cáfolatát annak, hogy — kétszer kettő négy! S azok után, miket multkorai fejtegetésemben elmondtam, most nem is a cikkiró kapacitálása, mint inkább az álokoskodással megtevesztett olvasóközönség tájékozása végett megjegyzéseimben csupán pár észrevételre szoritkozom.

Mindenek előtt köszönetet mondok a „megleckéztetett“ tantestület védőjének, amiért felszólalásomtól a jószándékot nemcsak hogy el nem vitatja, de sőt okoskodásaiban — talán akarata ellenére — éppen az én álláspontom alapját szilárdítja. Mert, ha igaz az — amit Krajcsovic tanár úr szavai után még kevésbé vonhatunk kétségbe, hogy a leánygyermeknél az élet ezernyi kísértései költögetik a hiúságot és csillogásvágyat, ha beismerjük, hogy az oktalan szülői dicséret paedagogiaellenesen irányítja a fejlődő gyermek-leánykát jellemalakulásában, kérdem, helyes dolog-e, ha éppen maga az iskola nyitja meg az eltántorodásra vezető ösvények ajtaját? Önök hazafiságot, kegyeletet akarnak ily concertek által a gyermekben fejleszteni? Kétségtelen, hogy ezek is hatha-

tós eszközei a szívnevelésnek, jellemfejlesztésnek, hanem az ilyen felfogás szerint mennyire elszomorító képet mutathat az oly köziskolák (pedig ezek, gondolom, nagy többségben vannak,) ifjúságának lelki világa, hol a hazafiságot nem szemkápráztató parádé mellett, hanem a történeti mult kimagasló jellemalakjaira való utalással tanítják, hol a tanító személyes példájával, tette serkentő munkás szeretetével öntözi az általános emberi erények melegágyát, s eszmei célokért hevülni nem a festett világban nyom nélkül elhangzó szavakkal tanítanak, melyekből sem a lélek, sem a szív tartalmát nem meríthet. Adják meg, Uram, a gyermekvilágnak azt a komoly és magas nevelést, melyet cikkében a kotló, és sálatáiteltetés és „papucskormány“ kopott hasznatainak felemlítése mellett hangzatos jelszavak zászlaja alatt aposztrofál — s melynek, ne gondolja, hogy én is ellensége, de a legnagyobb barátja vagyok: majd csepegtet az hazafias és emberi erényeket az új nemzedékbe. De míg a gyermekek nyelvismerete csak „Form ohne Stoff“ leend, míg a szalónok hölgyei nem értik meg Eötvös Karthansiját, Madács Ember tragédiáját, vagy Goethe Fausztját, s míg a kor különböző szellemi irányairól fogalommal sem bírnak; addig az ilyen gyermek-concertekkel csak csinált virágokat fognak ápolni. — De hát ez — mondja a cikkiró — műérzék fejlesztése szempontjából évszázados szükség egész Európában, így van ez még — Rozsnyon is. Ez csakugyan döntő év, a rozsnyói Pestalozziak előtt, az évszázados tapasztalat által kipróbált nevelési rendszer zászlóvivői előtt okvetlenül meg kell hajolnunk. Éppen ily naiv állítás az is, mely a gyermekelőadást minden áron úgy akarja feltüntetni, mint az ismeretszerzés legcsalhatlanabb eszközét. A nélkül, hogy e nézetre komoly észrevételt tennék, csupán annyit jegyzek meg, hogy ha tudtam volna, hogy lehetnek növeldék, hol az irodalmi alapfogalmakat görög-tűz mellett saját-

títatják el a növendékekkel, bizonyára másként irtam volna a növelés jellemképzéséről.

Magok pedig, édes kicsikéim, kisebb és nagyobb növendékei a szarvasi államilag segélyezett társ. el és polg. leányiskolának, köszönjék meg Krajcsovic urnak, a r. ért rávezette magokat arra — amit eddig ő előtt senki sem tudott — hogy a kisaszonyok meg a tanárurak hogy kaptak az újságban; én nyomát se találtam ennek a nyilvános leckéztetésnek, bajos is volna azt fölfedezni — elfogultság nélkül.

S mit szóljak végül a Tantestület „Válasz“-ára, erre a terjengős recenzióra, mely voltaképen a Krajcsovic fegyvereit villogtatja még amazénál is kevesebb eredménnyel; s a viszonyokkal nem ismerős olvasó előtt is első pillanatra elárulja, hogy a tantestületben a „gyöngébb nem“ dominál. Van benne egy adag öndicséret kiírt cikk egy gyermekconcertező bpesti iskola értesítőjéből egy napilap dicsériádjának szó szerinti közlésével, amit az a fő-és székváros igazgató is csak azért reprodukált, mer érzi, hogy az iskolai nyilvános productió az elfogulatlanabban itélkező közönséggel szemben védelemre szorul. (Kérdés volna tudni, milyen volt ugyanez esetről a sajtó általános véleménye?) A válaszban történik hivatkozás közelebbi tekintélyre is. Már hisz én, a magam részéről nem támasztok kétséget az intézet t. énektanárának műizlése és paedagogiaifjapintata iránt; de ennek egyszerű felomlítása az én részletes fejtegetésemmel szemben szintén nem bizonyíték.

De legyen elég a válaszból s ha a két védelem több állítására érdemleges vagy részletes megjegyzést nem teszek, mentsem ki azon körülmény, hogy valósággal úgy vagyok vele, mint Eötvös (az általunk cikkünkben egyaránt tisztelt nagy szellem) mondja: „Ugy járunk néha a legjobb társasággal is, mint midőn koldusokkal találkozzunk apró pénzünk nincs, és forintjainkat kiadni resteljük.“

CATO.

leghasznosabb? és ezt szerezzük be legelőbb.

Egyes városok monográfiájára, egyes szakmák leírására, a miket senki nem olvas: immár sok ezreket, tán százezreket meghaladó összegeket adtunk ki eddigelé. Hogy a juhásznak milyen a görbe botja, hogy a halásznak milyen a varsája, pipája, dohánytartó kostöke; ez talán mégis olyan ága a tudásnak, melynek művelésével még nem vetjük meg nemzeti létünk, függetlenségünk alapját, sem pedig az európai tudományos világot mozgató nagy kérdések megoldásának dicső versenyében részt nem veszünk.

A létért való küzdelem lázas versenyében munkálkodó mai és későbbi ivadéknak szüksége lesz arra, hogy lötás-futása közben olykor megállítsa, a fönnebb idézett fölirat, melyet az állandó országos ereklyetár homlokzatára vélnék fölvésendőnek, nagy aranybetűkkel:

„El ne feledd a mezőt, a hol érted a bátrak elestek.“

És erre éppen olyan hely volna legalkalmasabb, a minő éppen kérdés tárgyává is lett, a városliget előtti király pavilon Távól a város üzér zajától, az üdülés, áorán-

dozás e kedvelt menhelyén a szemlélődő éppen a kellő hangulatot és időt nyeri az emlékek fölötti kegyeletos elmélkedésbe való elmerülésre.

Talán csak fölösleges mondanom, hogy a budapesti városligetet értem?

De talán még se; mert különös az, hogy a természeti törvényekkel merőben ellenkező jelenségekkel találkozunk az új órában. Hogy a gyöngébb tudja legyőzni az erősebbet, a kisebb a nagyobbat, a személyes helyi érdek az országos német Esztergom Budapestet, Arad, Kolozsvár Budapestet.

Mert ez utóbbi két város is gyűjteni kezdi a 48-49-ik szabadságharcz, emlék tárgyait. És ez föltöbb dicséretes, nemes igyekezet. Minden nagyobb környékkel bíró magyar városnak ezt kellene tennie. Nem azért, hogy a mi ez örökké emlékezetes időből fennmaradt, mindent összegyűjtsenek s összeszedett egyazonos tárgyból egész pirám:okat állítsanak. Más a személyes, családi vagy országos ereklyetár. Egy zászló száz darabra tépve, lehet ereklyéje száz családnak. Az országos gyűjteményben elég ha egy tárgyból egy példány van meg. Ha az ország több vidékének nagyobb központ-

ján alakul egy-egy gyűjtő szervezet, a siker nagyobb lenne s az országos gyűjtemény teljesebb lehet, mint ha a gyűjtés csak egy központból indul ki.

Hogy akár egy család, vagy egyes ember, akár egy város kegyelettel tartson falai között szabadság harcunkból fönn maradt és kétségtelenül hiteles néhány darab emléktárgyat, fegyvert vagy ruhadarabot, esetleg egy kis muzeumot effélékből a mint hogy ez így is van, ez ellen soha senki kifogást nem tehet.

De vajjon ki tartaná helyes választásnak, ha annak idején az alapítók a nemzeti muzeumot nem a fővárosban, hanem például Brassóban állítják fel? Egyedül azon érvre támaszkodva, hogy legyen valamije Brassónak is?

Ugyanezen érv hangoztatása mellett az akadémiát lehetne Pozsonyba, a nemzeti színházat Temesvárra, az országgyűlést Ujvidékre, a műcsarnokot Debreczenbe helyezni. S így tovább.

(Folyt. köv.)

Közművelődés.

Az embernek magasabb szükségletei is vannak mint csupán a physicalis vagyoni jólét. Ha van egészségünk, ha e részben meg vannak téve az ezt lehetőleg biztosító közegészségi intézkedések s ha nem kell aggódniuk kenyeriünkön, megéllhetésünkön; ez csak az alap, hogy ezen túl a magasabb, a valódi emberi élvezeteket, a szellemi élvezeteket élhessük.

Miben áll a műveltség? szerintünk a műveltség belső érték, az embernek lelkében föl halmozott, lelkében hordozott értéke. Se belső érték kétféle: szellemi és erkölcsi. Műveltség tehát a szellemi és erkölcsi kincsekkel bír: szellemi és erkölcsi értékben gazdag embert nevezhetjük. Ezzel a belső értékkel a műveltséggel szemben az egészség és vagyonosság külső értékek mondható: mely mint alap viszonyul ahhoz; hogy az ember ezzel a külső értékkel már birván ama magasb rendű belső értékre a szellemi és erkölcsi vagyonra (mondhatnók úgyis szellemi és erkölcsi egészségre) is tehesen szert.

Mi előtt e tárgyban — mint később szándékunk nyomósabb fejtegetésekbe ereszkednénk, egyelőre csak némelyeket érintünk e téren. Az egyik ez:

Jelenben valamint vagyoniilag a társadalom hova tovább két részre látszik oszlani (külföldön még inkább mint hazánkban) t. i. egyrészt igen gazdag tőkésekre, másrészt teljesen vagyontalan proletárookra, úgy a szellemi téren is ily mély űr által elosztott éles ketté válása észlelhető az emberiségnek művelt vagy intelligens osztályra és tanulatlan népre.

Szerintünk ez éles szétválás nem indokolható, s nyilván csak ferde nevelés és ferde fogalmak közkeletje okozhatja ezt. Minden foglalkozáshoz kell tanulmány, s minden foglalkozási ág egyiránt hasznos sőt szükséges az emberiség egyetemére nézve, s következképp egyiránt tiszteletre méltó. Letűnt, vagy legalább hova tovább tűnő félben van a régi középkor, ázsiai hitvallása, mely szerint dolgozni szegényen ma már ellenkezőleg a lenyeség, a nem dolgozás az, melyet, felvilágosultabb korunk mindinkább szegénynek kezd bélyegezni. Ma mára pompát nagyuraságot önmagáért nem bámuljuk meg, hanem azt kérdezzük; saját munkája által szerezte azt meg az illető? Többi embertársaira e fényhez méltó nagyhasznú, termékeny munkássága által érdemelte-e ki azt hogy embertársai közül anyagi bőségben ennyire kiválják? Felséges ruhákat nyakunkba akasztani, pompás házat vinni jófogaton járni ma már csak annyiban érdem s cím a köztiszteletre, ha ez az illetőnek nagy termelékenységét, embertársaira féltéteb hasznosnak lenni tudatát mutatja. Ki nem embertársai közötti érdem s hasznos munkásság által maga kereste meg fényűzését, azt korunk többé nem respectálja; mert ki nem öntermelő erejével, másokra való hasznosságával maga teremtette dúságát: az esőka ki idegen páva tollakkal, idegen keresményekkel fényeskedik, s az ő fényessége árán az igazi keresők, kiket a pompa jogszerint illetne, úgy lehet-nélkülöznek. Ezt gondolja meg ma már az ember s ezért nem a tétlen uaskodás ma már a

közbecsülés tárgya, de a közhasznú szorgalom. Ép ezért az űri nem dolgozók osztálya melyé legyen minden tisztelet, és dolgozó nép, melyet lenezés illessen, a francia nagy forradalom óta mind jobban jobban megy ki a divatból. Ma már ki embertársai becsületére igényt tart annak embertársai javára — bármely hasznos emberi foglalkozási ágban de — tevékenynek kell lennie. S mivel így van, hogy a munka nem szegényen többé, s csak a kortól elmaradottak azok kik még ma is annak tartják; és mivel minden emberi foglalkozáshoz tudománytanulás szükséges, és pedig hova tovább mind jobban lesz szükséges; mondjuk, épen ez okok fenforgása folytán: szerintünk nem indokolható, nem érthető, a tanult és nem nem tanult osztályoknak merev kasztszeri elkülönültsége ma. Vagy tán épen ez, hogy minden foglalkozáshoz ma már tanulmány kell, okozza ezt? s talán annyiban még jó kihatásu is ez hogy igen hathatósan indíthatja azokat kik ma szellemi kincsekben még szegények — ama kincsek megszerzésére? Ha csak ennyiben van, hogy lenézik ma a tudatlanság, tanulatlanság, mert az épen azt jelenti hogy az illető embertársaira nézve termékeny, hasznos lenni nem igen lehet képes ennyiben nem lehet arra teljességgel pereatott mondani. De ha az a lenezés az emberi foglalkozások közt különbséget tenni akarás; egyik foglalkozásnak tiszteletre méltóul, másiknak lenézendőül minősítése ennyibe már határozottan helytelenitniük kell azt: és úgy hisszük, hogy alapját is fogja veszteni ezen igazolatlan különbségét kevés az emberi foglalkozások közt épen amalfogva, hogy ma már minden emberi foglalkozás hova tovább tudománynyá kezd nőni.

Eddig elé csak a theológia, bölcsészet jog és orvoslás s csak később ötödikül még a mérnökség szerepelt tudományként; de hogy csupán e foglalkozási ágak betöltői lehessenek intelligensek s tegyék kizárólag az intelligens osztályt az oly fede fogalom mint akár az, hogy a középkorban tiszteletre méltó méltó űri rendnek csak a harcosok s még legföllebb a papok rendje tartatott-

(Folyt. köv.)

Regale-képviselő.

Novemb. 1. 1892.

A mai gyűlés tárgyát legnagyobb részben a cserép- és téglagyári készletek előállítására vonatkozó szerződés feltételei képezték. Végrelegesen azonban még sem lettek elintézve. Az árlejtési feltételek a pénztári helyiségben közszemlére lesznek kitéve, hogy azoknak kellő tanulmányozása után a képviselői tagok a jövő gyűlésen azokhoz behatóbban és érdemlegesen hozzászólhassanak.

Az új vállalkozó 3 évre fog ismét szerződöttni, ezer frtnyi ovadék mellett, s az egyéb feltételek ugyanazok lennének, melyek a legutóbbi szerződésben foglaltak. Csupán egy új feltétel adatott hozzá az t, i, hogy azon esetre, ha a vállalkozó a közös földterületen egyesek részére vállalkozni kíván, ezért a pénztárba minden előállított mennyiség ezertől 50 krt lenne köteles a reg. közbirtokosság pénztárába fizetni.

A tárgyalás megkezdésekor kiszámitatott mindenekelőtt az egységi ár, melynél fogva a kiállítandó mennyiség a regale pénztárnak együttesen meny-

nyibe fog kerülni. Így az átlag ezertől 11 frt 25 kr.

A javaslat szerint a vállalkozó következő díjazást nyert minden készlet ezertől. Lapos cserép ezre 10 frt, félcserép 6 frt elgörbült laposcserép 5 frt szegés (gömbölyű) cserép 15 frt.

Jópadolat téglá 9 nsz. ez. 25 frt. másod osztályu (vagyis kissé hibás) 15 f. Új járda téglá 17 frt. másod osztályu járdatégla 15 frt. Első rendű kút téglá 15 frt. első rendű fali téglá 13 frt. másod rendű falitégla 8 frt. Egészettevő felek 11 frt. köpönyeg téglá 2 frt 50 kr. A készlet előállítás után azt a vállalkozó sortirozandja, s az eladási ár ehhez képest fog kiszabotni stb.

A vállalkozó köteleztetik, hogy minden egyes kemenczéből kikerülendő részlet készlet után a szerződésben kijelölt százalék első, másod rendű stb. kész anyag kikerüljön, mely készlet a sortirozással a reg. képviselő kiküldötték felügyelete mellett számbavétetvén, ehhez képest fog a vállalkozónak a főnebb jelzett előállítási díj kiszolgáltatni.

Ezen pont mellett ágaztak, szét a vélemények, indítványoztatott ugyanis, hogy a vállalkozónak átlagos (egységi) ár mellett adassék át a téglavetés és égetés, s csak a megejtendő osztályozás után fizetessék a főnebb megszabott díj. A tagok nagy része ehhez hozzá nem járulhatott azon okból, mert így a rizikó a pénztárra nehezédnek oly módon, hogy miután nem lévén kikötve a téglá minőségének bizonyos perzentje, a vagy elhanyagolt kiégetés, tüzelő anyagain gazdálkodás, avagy az idő viszonyosságai folytán előállítandó csekélyebb minőség miatt a pénztár rövidséget vagy tetemesb kárt szenvedend. Ezen finom megkülönböztetést többre félre értvén, vagy épen fel nem foghatván, e miatt hosszúra nyult a tanácskozás, míg elnök indítványára az ügy végleges elintézése a jövő ülésnek tartatott fel, addig pedig a javaslatok betekinthetés céljából a pénztári szobában közszemlére tétetni rendeltettek, miután az ügy nem annyira sürgős, a téglavetés ideje amugy is csak a jövő tavasz.

Az épületek őszi tatarozásáról szóló jelentésből kitűnt, hogy a Farkas vendéglőnél tett igazítások 47 frtba, a Bárány vendéglőnél eszközölt javítások pedig 37 f. 94 krba kerültek.

A mult évi számadás vizsgálatakor felmerült s mindig elintézetlenül maradt 4 rendbeli, számvetői nehézségek melyek a zárlat idejéből származtak, a kiküldött bizottság véleménye alapján eloszlattattak, s így az ez évi számadásra nézve számadó pénztárnok a további felelőség terhe alól a szokott fentartással felmentett.

A körös-tisza-maros szabályozás érdekeltég gyűlésén a mult hóban Vásárhelyen az elnök részt vevén ugyanó a reg. közbirtokosságnak jövőre is képviselőtetre felkeretett.

Elnök jelenté, hogy legutolsó jelentése óta a pénztárt három ízben, még pedig előleges bejelentés mellőzésével megvizsgálta, s mindeneket rendben talált, a készlet mennyiségéről, az idő előhaladottsága miatt csak a jövő gyűlésben fog referálni.

A morózus adóssok hátralékainak behajtása tekintetében határozatott: miként az

illetők 8 nap alatt hátralékukat befizessék különben ezen időnek lefolyása után törvénybe fogatnak.

Végül elnök jelenté, hogy a város által a reg. közbirtokosság ellen folytatott per a gyulai kir. törvényszéknél még március havában befejeztetett, s mint a multkor referálta, az ügyiratok egy referensnek kiosztva lőnek Minthogy számosan türelmetlenkednek, a kedélyek lecsillapíthatása indokából kérdést intéz a képviselőhöz, kívánja-e az ügyet megsürgetni? Erre indítvány tétetett, hogy az illető referens urhoz két tagu bizottság menesztessék felkérve őt az ügynek mielőbbi referálására. A többség azonban az elnököt bizta meg azzal, hogy az illető referensnél közbenjárjon, s nem látta szükségét küldöttségi közbenjárásnak miután a reg. közbirtokosság, birtokban levén, a megtámadás folytán magát csak védelmezi.—Mindennek daczára constatálva lett, hogy a nagy tömeg kedély hangulata lecsillapodást szüségel, s a perczek végeredménye nehezen váratik.

Az ülés d. u. 1 óra után ért véget.

Tallán Béla főispán beiktatása.

Vármegyénk új főispánja folyó hó 2-án érkezett Gyulára a beiktatási ünnepélyre. Utközben a megye minden városa lelkes ovációval fogadta, tisztelgő küldöttségekkel fejezvé ki azt az osztatlan bizalmat, mely e megye lakosaiban az újonnan nyert főispán kinevezésekor támadt. S a mily kellemes benyomást gyakorolt a főispánra a tüntető fogadtatás, ép oly kedvesen lepte meg a küldöttségek tagjait a főispán rokonszenves, férfiasan szép arcza, elegans megjelenése, könnyű modora, a szóval való ügyes elbánása vig és barátkozó természeté.

Gyulán a vasuti állomáson Dutkay Béla polgár mester üdvözölte, szívből jövő isten hozottat mondva s biztosítva arról, hogy Gyula lakossága azon lesz hogy új otthonát kellemessé tegye.

A főispán megköszönve a szívéllyes fogadtatást, fogatán éljenzésektől s hosszú kocsisortól kísérvé ideiglenes lakására a „Komló“ szállodába hajtatott.

Az nap este a főispán, a csongrád-és somogy megyei küldöttségi tagok tiszteletére a Kaszinóban kedélyes társas vacsora volt, melyen az új s Terényi Béla, a régebben volt főispán mondtak lelkesítő pohárköszöntőket.

Másnap nov. 3-án volt a beiktató megyei gyűlés, melyen a törvényhatóság biz. tagjai rendkívül nagy számmal jelentek meg.

A főispánnak a gyűlésre való meghívására egy küldöttség küldetett ki Göndöcs Benedek vezetése alatt. Az ezek kíséretében megjelent főispánt a gyűlés hatalmas éljenzéssel fogadta. A gyűlésen Jancsovics alispán elnökölt. Az eskü letétele után a 4 legidősebb főszolgabíró régi szokás szerint 3-szor felemelte a főispánt, mire a nagy tetszést aratott hatásos programmbeszéd következett.

E beszédben a főispán kijelentette, hogy ha meggyőződik a megye helyzetéről, maga fogja kérni kormánybiztossági állása

megszüntetését. — Kiemelte, hogy a közgazgatás legfőbb követelménye, hogy gyors és becsületes legyen. A korrupciót kiméletlenül fogja üldözni: hivatalos óra a tisztviselő előtt ne legyen, de restanciát sem tűr. Személyesen gyakorolja majd az ellenőrzést, hogy a közönség, mely vér- és pénzdótot fizet, kellő figyelemben részesüljön. A lelkiismereti, gondolat- és sajtószabadságnak őszinte barátja és híve. Pártpolitikát a megye termébe behozni, azok alapján határozatot hozni nem fog engedni. Ajtaja nyitva lesz mindenki előtt. Főfeladatának tekinti, hogy a megyében a közművelődés, nemzetgazdaság és ipar fejlődjen. A közügyek terén csak egy politikát ismer, azt, hogy Magyarország nagy legyen, viszonyai konszolidálódnak. A nyilvánosságot soha nem kerülte, nem is fél tőle; barátja a szabad bírálatnak, melyet saját ténykedése és a tisztikar irányában mindig szívesen fogad.

Mikor a kormánybiztosi kinevezésre vonatkozó miniszteri leirat felolvastatott; a megyebizottsági tagok közül többen (Beliczey Rezső, Haviár Dániel, Berényi Ármán) indítványozták hogy a megye írjon fel a kormányhoz a kormánybiztosság felesleges volta tárgyában. Azonban az alispán megjegyzései s még inkább a főispán megnyugtató felvilágosításai után, melyekben ismételte székfoglalójának erre vonatkozó kijelentéseit, megelégedett a gyűlés azzal, hogy a kormány biztosság felesleges voltát határozatilag kimondotta.

A beiktató gyűlés után a főispán a tisztelgő küldöttségeket fogadta, melyekben a megye minden kiválósága képviselve volt.

Este 300 teritékű bankett volt, melyen az első pohárköszöntőt a főispán mondotta a királynak, aztán Jancsovics alispán a főispánra.

Másnap november 4-ikén reggel külön vonaton utazott a főispán Csabára honnan gyorsvonaton folytatta útját Szentés felé, hova Békés megye 8 tagu küldöttsége is elkísérte.

A szarvasi és sz. andrási községi előjárók becses figyelmébe.

A Körös szabályozása által Szarvas és Sz. András község sok olyan föld használatába jutott, melyek legnagyobb részét néhány év előtt minden tavasszon elborította a Körös iszapos árja, s hol ma már álsan terem a gabona, mert ősi erőben lévén a föld, minden bele vetett mag bőségesen fizet.

Az élelmes nép szánt, vet a hol csak lehet és munkájának gyümölcse a reményen felüli termés. De ez sem tart örökké így, Minden talpalatnyi föld ősi erőben volt valaha, mig most csak úgy terem, ha rendszeres művelés alá vesszük.

De hát voltaképen nem is a föld műveléséről és rendszeres gazdálkodásról akarok én most beszélni, hanem annak a két három méternyi széles földnek mikénti használásáról, mely a szabályozott vizek mentén elterül. Kité ez a föld? A községé vagy egyeseké? Akár a községé, akár egye-

seké, mindenesetre kár azt használatlanul hevertetni. Kaszálónak nem alkalmas, mert az ördögborda növény kedves otthona. Lejtőssége miatt a vizig szántani lehetetlen, a kapás növények sem szeretik a vizenyős talajt, nem való felát egyéb bele mint fűzfa, még pedig kosár fonásra való fűz. Pár évmultával a vizek partjain természetett kosár és kasvesszőnek való fűzért szép összeget lehetne be venni. Száz méternyi területet, mely három sor fűzrel van beültetve haszonbérbe lehetne adni 3—4 frt évi bérösszegért. Egész önzetlenül ajánlom a két község tisztelt előjáróságának becses figyelmébe, hogy a laposok oldalain két, három méter szélességben termesszenek a fent nevezett czélra fűz vesszőt. A kosárfonás jobban terjedne ezáltal a vidéken és sok szegény embernek télen át a kenyérkeresetet megkönnyítené. Nem jár ez ugyszólván semmi befektetéssel, csak egy kis után járással. Hogy hol lehetne a szükséges dugványokat beszerezni arra nézve a megyei gazd. egyesület elnöksége szívesen ad felvilágosítást. A földművelési miniszterium pedig, úgy lehet, ingyen juttat néhány ezer darabot a kívánt czélra.

Legjobban ajánlom finomabb munkákra a kosár vagy czinege fűzet, mely nem is fa, hanem csak bokor, mely a tőkéből egy, két méternyi sima vesszőt nevel. Ez a könnyebb barna iszapos talajt szereti, de a homokos földben is jól érzi magát.

Kas vesszőnek igen ajánlatos az aranyfűz melynek arany-árja színű szép sugár vesszői alkalmasak oldalkasok s más egyéb eszközök előállítására, vékonyabb szálai pedig finomabb munkákra. Deregnyón Zemplén, megyében, Lónyay Gábor féle uradalomban beszerezhető.

A vesszők beszerzése még e hó elején eszközölhető és 50, cz. méternyre vagdalva három sorban a víz mentén sok ezer darabot el lehet dugdosni. A sorok egymástól távolsága legalább is 80 cm. a vesszők pedig egymástól 50 c. méterre legyenek, melyekből 20—25 cm. a földbe legyen ledugva. Ez az ültetési módja, a többi majd annak idejében elmondom, ha a dugványok a Körös szélén kifakadnak.

Fóth Imre.

öcsöd gödénylapi ref. tanító.

MI UJSÁG?

— **Államsegély.** Főgymnasiumunk államsegélye, melyért már évek előtt folyamodott s melyet azóta küldöttségek, kérvények által évenként sürgetett, kilátásba van helyezve. E tanévre a jövő évi költségvetésben főgymnasiumunk segélyezése címén 5000 frt van előirányozva, 2000 beruházási kiadások, 3000 építkezési költségek czimén. Így remélhető, hogy a 6000 frtra (telek nélkül) tervezett tornacsarnok építésébe is mielőbb hozzáfoghat a patronatus.

— **Az elmaradt vásár** megtartását nem mint a Békésm. Közlöny írja, nov. 6-ára, de nov. 12—13 napjaira kérelmezte a városi képviselő testület.

— **Pályázat** óvónői állásra. B.-Csabán a felállítandó községi óvodához óvónőt keresnek. Jövedelme: 400 frt, évi fizetés szabad lakás, fűtés. Pályázati folyamodványok kellően felszerelve nov. 15-ig Varság Béla isk. széki elnökhöz küldendők.

— **Fogorvos.** Kovács J. fogorvos november hó folyamán Gyuláról Szarvasra fog érkezni rövid ideig tartó fogorvosi praxisra.

— **A körmagyar** tanulása serényen folyik. Az önkéntes vállalkozók a legnagyobb kedvvel gyakorolák magukat ezen a divatból már majdnem kivesző táncz szokatlan figuráiban. Persze a bokázás, andalgó, toborzó, nő- férfi solo stbiek már nem a régi módi szerint történnek, a divat ezekre is hatott s az egész tánczban a lejtve lépések érvényesülnek s így aztán nem csoda, hogy idősebb gavallérjaink minden restelkedés nélkül vesznek erőt a bennük uralkodó kényelem szereteten s fiatalos hévvel élvezik e tánczban ama páratlan előnyét, hogy az ember választott tánczosnéjától csak egy-két percze szakad el. A lefolyt héten már zeneszó mellett folytak a próbák.

— **Tűzoltó gyakorlatot** tart ma délután 3 órakor városunk önkéntes tűzoltó egylete a piactéren, melyre a nagy közönség ezennel meghívatik. A tűzoltók d. u. 2 órakor gyülekeznek a városháza udvarán, honnan a kivonulás teljes felszerelésben történik a gyakorlatra. A gyülekezés kedvezőtlen időben is megtartatik, hogy a működő tűzoltók baltájukat átvegyék, a szolgálati szabályokat meghallgassák s a fogadalmat letegyék. Rosz idő vagy sáros talaj esetén a gyakorlat a jövő évre halasztatik el. A parancsnokság.

— **Kaszinó estélyek.** A kaszinó választmánya — mint értesülünk — felakarja eleveníteni a pár év előtt szokásban volt estélyeket azzal a különbséggel, hogy az estélyeket mennél nagyobb egyszerűséggel öhajtaná megtartani s a tánczon kívül komoly és tréfás szellemi élvezeteket is akarna a vendégeknek nyújtani. Bizony nem is ártana egy kis élénkséget behozni ebbe a mi unalmas társadalmi életünkbe, melyben a nők és férfiak csak a mesékből ismerik egymást.

— **Válasz a „Sz. L.“ nem képviselőjének.** Nem akarunk ez unalmas tárgyról tovább vitatkozni. Álláspontunkat legjobb meggyőződésünk szerint kifejtettük, a ki másképp gondolkozik, ne vegye figyelembe. A tisztelt nem képviselőnek azonban bevallhatjuk, hogy meglepett avval az észjárással, melyel a mi érveinket fejük tetejére állította s cikkünkbe oly dolgokat erőszakolt, melyek eszünk ágában sem fordultak meg. Az ily okoskodásra elmondhatni: ignotos fallit, notis est derisui. Az igen tisztelt nem képviselő ur, ha utána néz, lehet, megtudja, miféle mesének a mottója a fentebbi citatum.

Tanár választás. A b. csibai algymnasiumhoz a megboldogult Szomora Bertalan tanszékére 17 pályázó közül Hazslinszky Rezső tanárjelöltet választották meg.

Kossuth Lajos véleménye az 1848-49-ik országos ereklye muzeumról. A fővárosi vigadóbeli 48 as kiállítás rendezése közt vita támadt az iránt hogy vidéken vagy Budapesten legyen-e az 1848-49-ik ereklyéknek országos muzeuma. A vélemények nagy többsége a fővárost jelölte ki, a hol több vidéki és vidéger fordul meg naponként, mint a vidéki városok legtöbbszörében egész éven át. E fontos dolog megvitatásánál volt azonban olyan is, a kinek lokal patriotizmusa

az ellenkezőt kívánta. Erre gróf Kreith kérdést intézett Kossuth Lajoshoz, miután kimondatott, hogy a nagy számúzott véleménye lesz döntő.

Kossuth gróf Kreithhez intézett levelében kijelenti, hogy a 48-49-ik ereklyék országos muzeuma csak is Budapesten lehet. Képtelen eszmének tartja azt, hogy ilyen országos gyűjtemény vidéken legyen. Ezekután a rendezőség folyamodott a fővároshoz ingyen helyiségért és telekért egy illő épülethez, a mely közadakozásból fog épülni. A nagy bizottság megalakulta után olyan ereklyéket is elfogad a rendezőség, a melyek letétbe adatnak.

Az ipariskolai bizottság f. november hó 1-én d. u. 4 órakor gyűlést tartott, melynek legfontosabb tárgyát az igazgatói előterjesztések képezték. Ezek szerint: a község által fenntartott ipariskolák 3 osztályába e tanévre 200 tanuló iratkozott be. A tanítás az összes osztályokban szept. 15. óta rendesen folyik. A piactéri ev magyar leány egyház kitiltotta az iparostanonczokat megbotránkoztató obczén dolgokat firkáltak az iskola padjaira és falaira. Az ipariskolai bizottság, bár meggyőződést szerzett arról, hogy ez állítás csak rosszakaratu koholmány, mely részben a tanítórá részben az ev. egyház gazdasági bizottságának járatlanságára és különczködő okoskodására vihető vissza, mindamelllett, hogy az ipariskolát és tanulóit a további kellemetlenségektől megóvjva, felhívta a város előjáróságát és képviselőtestületét, hogy ez osztályának a Bracsok féle iskolába áthelyezéséről gondoskodjék.

Az iparhatósági megbizottak választására jogosult iparosok és kereskedők névlajstroma 8 napig a városházán a tanács-teremben van közszemlére kitéve, hol az érdekeltek megtekinthetik s rá vonatkozó megjegyzéseiket megtehetik.

Tartalékos tiszték értekezlete volt folyó hó 4-én Csabán a hadkiegészítő parancsnokság székhelyén. 30-nál több tiszt volt ott jelen minden féle fegyvernemből. A honvédtiszték ugyan akkor Gyulán voltak. Városunk nős tartalékos tisztői közül is többen élvezték ez alkalommal részint Csabán részint Gyulán rövid ideig tartó szabadságolásukat.

Gőzhajó a Körösön. Lapunk egy barátja értesített bennünket, hogy október hó 30-án gőzhajó ment a Körösön felfelé. Mi járatban volt, nem tudjuk, annyi bizonyos hogy értesülésünk szerint csendes folyócskánk hajóit is meglepte a szokatlan vendég s majdnem másfél méternyire kicsaptak medrükéből, hogy utat adjanak a siető utazónak.

Fekete, fehér és színes selymeket méterenkint 45 krtól 16 frt 65 krig sima és mintázott muntegy 240 különböző fajta és 2000 különböző színben szállít, megrendelt egyes öltönyökre, vagy végekben is póstabér- és vámmentesen **Henneberg G.** (cs. kir. udvari szállító) **selyemgyára Zürichben.** Minták postafordulóval küldetnek. Svájcba címzett levelekre 10 kros bélyeg ragasztandó.

Irodalom.

Magyarország iparosainak és kereskedőinek legújabb czimtára — egy több mint 300 nagy nyomtatott ivre terjedő két és háromnegyed kiló súlyú díszes kötésű óriási munka — folyó évi október 20-án jelent meg a Magyar Kereskedők Lapja kiadásában (Budapest kerepesi ut 32) E czimtár teljes mértékben bírja az ily művek három főkellékét, adatait i. újak, teljesek és megbízhatók, mert a népszámláláskor begyűlt hiteles adatok alapján az ország összes ipar és kereskedelmi vállalatait, nevök, szakuk és lakhelyük szerint feltüntetve foglalja magában.

A nagy czimtár használhatóságát tartva szem előtt, abba nemcsak a szoros értelemben vett ipar- és kereskedelmi vállalatok vétettek fel, hanem egyéb oly intézetek és vállalatok (pénzüntézetek, bányavállalatok stb.) a melyeknek felvétele szükséges volt.

Hogy e nagy czimtár minél szélesebb körben elterjedhessen és külföldön is használható legyen, a magyar szövegen kívül német, horvát és francia nyelvű felirások is alkalmaztattak. A mi az anyag részletes beosztását illeti, a munka két főrészből áll, ugymint a szorosabb értelemben vett a) Magyarország és b) Fiume, valamint Horvát-Szlavonország kereskedőinek és iparosainak czim- és lakjegyzékéből.

A munka végén magyar, német, horvát és francia betűsoros tárgymutató alkalmaztatott.

Az egyes kereskedők és iparosok névszerint, betűrendben s városokban az nteza és házzámmal valamint a megye és a legközelebbi posta és távirda állomás neve feltüntetésével közöltetnek

Gyárak és egyéb iparvállalatok a melyek több mint husz segédszemélyt alkalmaznak megkülönböztetés végett vastagabb betűkkel nyomattak.

A nagy czimtár bolti ára nagy terjedelme (3000 oldal) daczára kemény vászonkötésben tizenöt frtban van megállapítva. A „Magyar Kereskedők Lapja“ kiadóhivala (Budapest kerepesi ut 32) azonban abban a helyzetben van, hogy a nála megrendelt példányokat tizenöt frt bolti ár helyett tíz forintért szállíthatja a megrendelőknék.

Megrendelések közvetlenül a „Magyar Pénzügy“ vagy a „Kereskedők Lapja“ kiadóhivatalához (Budapest, kerepesi ut 32. czimzandók.

A munka a folyó évi október 20-ától kezdve fog szétküldetni a megrendelőknék

Felelős szerkesztő:

Liska János.

Kiadó és laptulajdonos:

Sámuel A.

NYILTTÉR^{*)}

Nyilatkozat.

Alólirott kijelentem, hogy január 26-án, a szabadelvű párt bankettjén általánosságban mondott ama szavaim „hogy a zavarosban halászhaszon” csak pillanatnyi ötlet-szüleményei voltak s Haviár Dániel urat sérteni nem akarták, a mennyiben azonban Haviár Dániel ur azokat magára vonatkoztatja, azokat ezennel vissza vonom.

Szarvas 1892. október 31-én.

Liska János.

Hirtelen jött elutazásom folytán a személyes búcsúzásra nem lévén időm fogadják ez uton jóakaróim, ismerőseim, barátaim búcsúszómat.

Szarvas 1892 október hó 31.

Schiff Jeanette.

EPILEPSIA

(nehézkór)

visszaesés nélkül gyógyítható

Ezerek bizonyítják a tudomány csudálatos sikerét,

Kimerítő értesítéseket, mikhez válaszbélyeg melléklendő, a következő címre kéretnek:

„Office Sanitas”, Paris

30, Fauburg Montmartre.

Magyar Francia biztosító részvénytársaság Budapest.

Elfogad biztosítási ajánlatokat: élet, tűz, jég és balesetekre. Biztosítási feltételei és díjszabályzatai mindazon elveket magukban foglalják, melyeket a biztosítási számításoknak alapjául szolgáló tudomány mai előre haladott állása lehetségessé tett s ezek által a lehető legnagyobb előnyöket nyújtja a biztosító közönségnek kiváló figyelmet fordít a közjóélet szempontjából rendkívüli fontossággal bíró **életbiztosítási** ágra s hogy ezt a szerényebb anyagi viszonyok között levők körébe is meghonosítsa az összes hazai társaságok között elsőül vezette be az életbiztosítást heti 10 krajczáros befizetéssel.

A társaság kezességi tőkéje meghaladja a hét millió forintot.

Az 1880—1890 éveken kifizetett kártérítések összege ötven millió forint.

Képviselőség Szarvason:
Réthy Sándor urnál.

HIRDETÉSEK.

Mitóság. Gróf BOLZA

család tulajdonát képező szobabeli, konyha, cseléd szoba butorzatok, házi kellő felszerelési tárgyak folyó hó 6-án, madélután 2 órakor nyilvános árverésen el fognak adatni

Dely József

számtartó lakásán.

Hirdetmény.

Három darab alig használt Sack-féle eke, egy drb Ecker-féle 3-as eke, és egy drb Baeker-féle rosta eladó. Megtekinthetők s megvehetők alólirott nál. **B e l i o z e y - u t.**

Szarvas, 1892 november 5.

özv. Ponyiczky Györgyné.

VIRÁG CSOKROK

minden alakban jutányos áron, díszes kivitelben bármikor kaphatók.

Dolesch Vincze

városi kertésznél.

2612|1892 tkv.

1—1

Arverési hirdetmény.

A szarvasi kir. járásbiróság, mint telekkönyvi hatóság közhirre teszi, hogy Csesznak András végrehajthatónak Csasztván Pálné végrehajtást szenvedő elleni 27 frt 56 kr. tökekövetelés és járuléka iránti végrehajtási ügyben a gyulai kir. törvényszék, a szarvasi kir. járásbiróság területén levő Kondoros községben fekvő a gróf Károlyi István és neje által eladott 300 nsz. öl telken téglá és vályogból épült zsindegyel fedett 3 szoba, konyha és pinczéből álló végrehajtást szenvedő tulajdonához tartozó telekkönyvezetlen ház s 300 nsz, öl beltelek tulajdonjogára az árverést 530 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte és hogy a fennebb megjelölt telekkönyvezetlen ingatlan az 1892 évi december hó 21 napján délelőtt 10 órakor Kondoroson a község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól is eladatni fog.

Árverezni szándékozók tartoznak a telekkönyvezetlen ingatlan becsárának 10 százalékat vagyts 53 frtot készpénzben, vagy az 1881: LX. t.-cz. 42. §-ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában, kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881: LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatta.

Kelt Szarvason 1892 évi okt. 12.

A Szarvasi kir. járásbiróság mint telekkönyvi hatóság.

Kontur József
kir. járásbiró

Flechs Zsigmond
nyerges és kárpitos
Bécs, II Tempelgasse 4.

Ajánlja legszolidabb és legolcsóbb bevásárlási és kijavíttatási műhelyét és mindennemű

kocsi és kárpitos

munka elkészítésére vállalkozik.

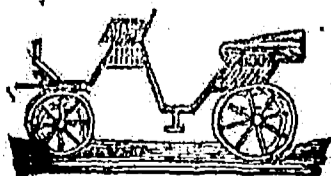
Batárokat kárpitos áthuzattal finom és legjobb posztóból csinosan kiállítva 60 frt. feljebb.

Legjutányosabb és legolcsóbb bevásárlási forrás, mindennemű **kárpitos munkáknak** diszítésére vállalkozik

Vidéki megrendelésekhez kívánatra munkáit kész szolgálatra ki is küldheti.

Jó munka és izléses kivitelért garantíroz

Vidéki megrendeléseket leggyorsabban és legpontosabban eszközö!

*) E rovat alatt közölttekért nem vállal felelősséget a Szerk.

TISZTA VÉR

az egészség.

Titkos betegségek, szemölcsök, bőrkiütések, sápkór, általános erenyedés és gyengeség megszűnnek tiszta vér mellett. Módszerünk használatánál gyökeres eredményt biztosítunk.

Tudakozódásokhoz válaszbélyeg melléklendő. Czim:

„Office Sanitas“, Páris

30, Fauburg Montmartre.

Valódi francia és magyar

COGNAC

valamint gyógyhatásu

Dalmát vörösbor,

legjutányosabban kapható

NYÁCSIK SUTÓDA

kereskedésében Szarvason.

SPIELMANN HENRIK BÉCS**XV. Fünfhaus Schönbrunnerstrasse 44. Würfelgasse 2.**

Sürgönczim Spielmann Bécs Fünfhaus.

Vagyok bátor a m. t. közönség figyelmét az én uj

Intenziv világító készülékeimre

felhívni. Ez egy igen czélszerű találmány, valóban használható, nem játékszer vagy szédelgés; minden más mellékkiadás nélkül mindig használható. —

folytonos intenziv világításért anélkül, hogy meggyujtának kezességet vállalok.

Minden homályt rögtön tűzveszély nélkül megvilágít.

Különösen alkalmas: raktarak, padlások, magtárak, csürök, pinczék, chemiai gyárak, szesz- és serfözdék, malmok, ólak, bányák stb.- s általában oly helyeknek megvilágítására, hol gyufát használni nem kellene vagy nyílt lángnak égni nem szabad.

A hajózásnál, vaspályáknál és hadi technikai czélokra az Intenziv-világító-készülékek már szintén nagy menységben használatnak.

Egy intenziv világító készülék ára a világító anyaggal együtt

5 FRT. 50 KR. VAGY II KORONA.

Egy évi jótállás.

Nagybani vásárlás mellett árengedmény.

Ugyanez kicsinyben; igen alkalmas zsebben hordható

Intenziv világító készülék.

Hathavi intenziv világításért kezességet vállalok. Gyufa használása nélkül homályban folytonosan tesz szolgálatot. Kezelése szintén veszélytelen! Nem tűzveszélyes! Kipróbált kétségtelen biztonság!

Ennek ára darabonként készpénzben 2 frt 30 kr. - 4 korona 60 fillér Bécs-ből szállítva csomagolással együtt.

Különösen alkalmas ezen kisebb- világító készülék betegszobák, kórházak gyermekszobák, úgy szintén lépcsőházak, folyósók, árnyékszék stb. megvilágítására.

Legkevesebb 12 drb. vásárlásánál adok 10 százalék árengedményt és 2 százalék cassascontót.

Postautalvány mellett megrendelésre rögtön küldjük bérmentve postán vagy vasuton. Nehány városban, mezővárosban helységben bizományba is adok.

Európa minden helyére, posta, vasut és hajó állomásaira postai vagy vasuti utánvétel mellett küldök,

Megrendeléseket tettek az alább írott Uraságok intézetek és vállalatok:

Főh. laboratórium Trzynietz, Schlezia.	Csász. és kir. Szab. Schvertherger Gőzmalom.	Kis. Sóbányák Tordán.
Gróf Thun Salm. söröződe Hainspach,	Prentlbófi malmalom (Radkersburg)	Schumits Th. es kir. vezérőrnagy Baden N Oe.
A cseh kir. országos tébolyda Prága.	Technikai kefégyár Colberg.	Dr. Karl Ziskó tanár Szt. Péter.
Dr. Svetlin Vilmos. gyó ^{rn} intézete Bécs	Streicher Lajos féle Uradalom Aranyos M.	Tutay Miklos Sárköz Ujlak (Szatmár megye)
Városi Kórház Mostar (Herzegovina)	Lips Károly féle gyár Nürnbergben.	Sacher Ferencz orv. Lichtenstadt Cseh ország.
Városi közraktárak Miszlovicz	Waldeck és Wagner Prág	Dr. A Birnbraumer tanár Graz.
Franklin társulat Budapest.	Salm herceg Blanskó, Mähren.	mintegy 5000 megrendelő ezeken kívül.
Gróf Uradalom Aranyos Megyes	dr. Pétykó Gyula Sándor szerb kir. orvossa	

N. B. A már huzamosabb ideig használatban levő Intenziv-világító- Készülékek megtöltése igen jutányos áron eszközölteik és az intenziv világításért ismét 1 évi illetőleg 6 havi kezességet vállalok

N. B. A már huzamosabb ideig használatban levő Intenziv-világító- Készülékek megtöltése igen jutányos áron eszközölteik és az intenziv világításért ismét 1 évi illetőleg 6 havi kezességet vállalok.

BUDAPESTI ÁR

Több mint 100 szoba berendezés folyton készletben van.

Butorvevők figyelmébe

5 évi jótállás mellett árusítatnak: Bámulatos olcsó áron!
Részletfizetésre is, havi és negyedévi törlesztés mellett.

Van szerencsém a n. é. vidéki közönségnek szíves tudomására hozni, hogy a SAJTÓS-féle hársban (a „Csongrádmegyei takarékpénztár” mellett) levő

KÁRPITOS- és ASZTALOS- BUTOR-RAKTÁRAMBAN

dus választékban tartom a jelenkor minden igényetnek megfelelő saját készítményű, fényezett és fénytelen (matt) kárpitos és asztalosmunkákat, melyek csakis nálam, mindenkor a legjutányosabb árban és előnyös rátafizetésre is kaphatók. Olcsó árak valamint szilárd és pontos kiszolgálásról kérem, hogy mindenki magának meggyőződést szerezzen,

Egy diván 15—150 frtig
Valódi Thonet-féle nádszék párja . . . 480-tól feljebb
Egy teljes hálószoba berendezés, fényezett diófából, faragványnyal, mely áll 2 schiffon, 2 ágy, 2 éjjeli szekrény 1 db mosdószekrény és tükörből 115—300 frtig.
Egy teljes hálószoba matt természetes faragott fákkal . . 225 firtól feljebb
Egy ebédlő szoba, faragott matt . . . 100 firtól feljebb
Egy salon garnitúra,

selyemből kemény fákkal, faragott . 140 firtól feljebb
Egy garnitúra, kemény fákkal, préselt Hochfür plüss . . 130 firtól feljebb
Egy ripsz garnitúra kemény fából finom 110 firtól feljebb
Egy ottomán, bőrből vagy szőnyegszövetből 30 firtól feljebb
Továbbá: mindennemű tükör fogasok, állványok, különböző asztalok és disztárgyak, márványos teaasztal vagy játékasztalok; ugyanint ebédlő kredencz márványnyal vagy anélkül, jutányos áron kaphatók.

A n. é. közönségnek az eddigi bizalomért köszönetet mondva, kérem, hogy a jövőben is üzletemet nagyrabecsült pártfogásában részesíteni szíveskedjék.

Vidéki megrendeléseket pontosan és jutányosan teljesítünk.

A csomagolást nem számítjuk be.

Tisztelettel:

Fábián Armin,

kárpitos és asztalos butorkereskedő Szentesen.

Ezennel közbirre tétetik, hogy a liferálásokból kimaradt 3000 darab nagyszerű, ugynevezett,

„HUSZÁR” ló-pokrócz

gyors pénzsükség miatt a gyári áron alól adatik.

Ezen kitűnő pokróczok 190 cm. hosszúak és 130 cm. szélesek, színes csikokkal vannak ellátva

vastag mint a deszka, meleg mint a bunda.

darabja 1 frt 68 kr. | párja 3 frt 30 kr.

finomabb uralági ló-pokróczok vastag meleg színes kivitelben

darabja 2 frt 50 kr.

Továbbá 1000 drb. finom meleg téli vastag

férfi polgár kabát

minden színben és nagyságban

CSAK 2 FORINT.

Minden tárgy csak 95 kr.

1 bronz óra pontos szá- 6 torlőkőző, erős szöbelyozásu jól járó b l-vésű, méter hosszú fészker-zettel 95 kr. hárított minőség 95 kr.

1 aru zozott oroláncz 1 drb. fin abro-z v. aszfinom tömör dísz-es- n-taiterítő, fehér v. szigellel 95 kr. nes kivitelben 95 kr.

1 hét negyed nagysagu 1 div. kiállítású szép finom, meleg téli női színű kész nagy ágy-magykendő rojtal 95 kr. terítő rojtokkal 95 kr.

1 téli sapka, göndör se- 2 drb szép nagy szalonlyem asztrakán imitáti-gyertyatartó, fin. britt. óból bélelte, 95 kr. ezüst k vit. 95 kr.

12 drb. zsebkendő fi- 6 drb. evőkanál öröké nom színes segély meg- mint az zstt maradn- felelő nagy-k 95 kr. dő, Phönichől 95 kr.

1 drb selyem fejre való 6 drb. villa, öröké kendő minden szín. 95. mint az ezüst fehér ma-

1 műtájték pipa, deb. radandó, Phön. 95 kr. cezeni, makra, eszós 8 drb asztali kés, erős, lakócezi alakú 95 kr. tartós, aczé! penge ezstt

1 valódi tajték szivar- tős nyéllal 95 kr. szigaretta szipka há- 12 drb. kávéskanál hasony tekban 95 kr. sonló 95 kr.

6 pár férfi barisnya, me 1 drb. levest-dő nagy leg. téli, erős és tartós kanál 95 kr. minőségű 95 kr. 1 női alsoszoknya, me-

6 asztalkendő, fehér leg téli, díszkotesi ki- vagy színes kivitelben vitelben esik lkkal 95 kr. kellő nagys. 95 kr.

Megrendeléseket postaután- vettel vagy a pénz előleges be- küldése mellett eszközöl a

Beési áruház, magyar koronához

Wien, Margarethen, Rüdligergasse 119.

Uj! ÓRIASI TRÉFA! Uj! Feltűnést keltő!

A büyösség csak játék mellette igen pikáns és élvezes

KÉPEK!

Chieniai uton előállítva, melyek megje- lennek és eltűnnek. Használati utasítá- sok hozzáadtnak.

Ára 10 drb kivilágított 1 frt 10 kr.

„ 50 ” ” ” 5 frt — ”

Szétküldés postautánvétellel vagy az ösz- szeg előleges beküldése mellett bérment- ve Osztrák-Magyarország és a Német- birodalom minden postaállomásához.
SPIELMANN HENRIK, Wien-Fünfhaus.

Mária-celli Gyomorcsépek

nagyszorlon hatnak gyomor bajoknál, nádkillőzhetetlen és általánosan ismertetés házi és népszerű.

A gyomorbetegség tünetei: ótvágytalanság, gyomorgyengeség, bizba lohelet, fojtottság, savanyu telbőftűgés, hasmenés, gyomórégés, felesleges nyálkakivá- lasztás, sárgaság, undor és hányás, gyomorgörés, székülés.

Hatásos gyogyszernek: izonyult fejtájánál, u menyinyiben ez a gymortól származólt, gymortulterhelésnél ötelelekrei és italoltskal, gillisztdk, májbajok és hámorholóknál.

Említtett bajoknál a **Mária-celli gyomorcsépek** évek óta kitűnőnek bizonyultak, a mit száz meg száz bizo- nyítvány tanuslt. Egy kis üveg ára használati utasítással együtt 40 kr., nagy üveg ára 70 kr.

Magyarországi főraktár:

Kőrösi Jozsef gyógyszerháza
Budapest, Király utca 12 sz.

A védjegyet és aláírást figyelatosan tessék megtekinteni! Csak oly csépeket tessék elfogadni, melyeknek bur- kolatára zöld szalag van ragasztva a készltő aláírásával (C. Brady) és ezen szavakkal: „Valódságot bizonyítom”.

A **Mária-celli gyomorcsépek** valódián kaphatók.

Szarvason: Bugyis Andor gyógyszerházában.
Kunszentmártonban: Szilárdfi Károly, és Re- metey Dezső gyógyszerházában. 43—1